

TÜRK YARGISININ İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ KONUSUNDA KAPASİTESİNİN GÜÇLENDİRİLMESİ

AVRUPA BİRLİĞİ - AVRUPA KONSEYİ ORTAK PROJESİ

BİLGİ NOTU

PROJE'NİN KONUSU PROJE'NİN BAŞARILARI

BİLGİ NOTU

PROJE'NİN KONUSU

"Türk Yargısının İfade Özgürlüğü Konusunda Kapasitesinin Güçlendirilmesi" Avrupa Birliği -Avrupa Konseyi Ortak Projesi, 2 Eylül 2014 ve 31 Mart 2017 tarihleri arasında uygulanmıştır. Proje'nin ana ortağı Türkiye Adalet Akademisi, diğer faydalanıcı kurumlar ise Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu ve Adalet Bakanlığıdır.

Proje'nin hedefi, başta ifade özgürlüğü hakkı olmak üzere, Türkiye'de insan hakları ve temel özgürlüklerin daha iyi korunmasına katkıda bulunmak olmuştur. Proje faaliyetleri iki alanda yoğunlaşmıştır:

- 1) Türkiye Adalet Akademisinin ifade özgürlüğü ile ilgili eğitim kapasitesini geliştirmek ve
- 2) yargının konuyla ilgili farkındalığını arttırmak.

PROJE'NİN BAŞARILARI

A. Kapasite Geliştirme

Yeni eğitim müfredatı ve eğitim araçlarının geliştirilmesi

- UNESCO'nun Sokratik yaklaşımı ve Avrupa Konseyinin HELP yönteminden esinlenilerek hâkim ve savcılar ifade özgürlüğü eğitimlerinde yenilikçi yetişkin eğitimi teknikleri ilk kez kullanılmıştır.
- Basın davaları, hakaret suçları, hakareten kaynaklanan tazminat davaları, terör ve idare hukuku uyuşmazlıklarına bakan hâkim ve savcılar dâhil olmak üzere özel hedef grupların ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde uyarlanmış meslek öncesi ve meslek içi eğitim modülleri tasarlanmıştır.
- Türkiye Adalet Akademisinin daha fazla sayıda hâkim ve savcıya daha pratik şekilde ulaşabilmesini desteklemek amacıyla ilk kez on-line bir eğitim (Hakaret ve İfade Özgürlüğü) geliştirilmiştir.

Eğitici havuzunun oluşturulması

- İlk derece ve yüksek mahkemelerden ceza, hukuk ve idare hukuku alanında çalışan toplam 75 hâkim ve savcıdan oluşan bir eğitici havuzu oluşturulmuştur.
- Eğitici, yargıda ifade özgürlüğü dâhil, insan hakları eğitiminde yeni yetişkin eğitimi yaklaşımlarının öncüsü olmuştur.

Eğitim materyalleri ve kaynakçaların yayımlanması

- Basılı ve on-line olarak beş adet kullanıcı dostu ve pratik eğitim yayını üretilmiştir:
- Meslek Öncesi Eğiticilere Yönelik Eğitim Seti
- Meslek İçi Eğiticilere Yönelik Eğitim Seti
- Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararları Kaynakçası
- Türk Yüksek Mahkeme Kararları Kaynakçası
- T.C. Anayasa Mahkemesinin İfade Özgürlüğü Konusunda Verdiği Kararların Özeti

Türkiye Adalet Akademisi İnsan Hakları Kütüphanesi için daha fazla kitap

Proje süresince 267 adet kitap satın alınarak Türkiye Adalet Akademisi İnsan Hakları Kütüphanesi zenginleştirilmiştir.

B. Farkındalık Arttırma

Hâkim ve savcılara yönelik meslek öncesi ve meslek içi eğitimlerin arttırılması

- On-line eğitim dâhil olmak üzere ifade özgürlüğü ve basın özgürlüğü konusunda yaklaşık 3.000 hâkim ve savcı meslek öncesi ve meslek içi eğitim almıştır.
- Türkiye Adalet Akademisinde meslek öncesi eğitim kapsamında verilen ifade özgürlüğü ders saati 8'den 12'ye çıkarılmıştır.

Yargıda diyalogun arttırılması

İfade özgürlüğü ile ilgili konularda yargı diyalogunun arttırılması amacıyla düzenlenen dört uluslararası çalıştayda Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve diğer Avrupa ülkelerindeki yüksek mahkemelerden hâkimler ve hukukçular Türk yüksek mahkemelerinin üyeleri ile bir araya gelmiştir.

Farklı paydaşlar arasında karşılıklı anlayış sağlanması

On kez yapılan yuvarlak masa toplantılarında, sivil toplum kuruluşlarının üyeleri, farklı yargı kurumları ve kamu kurumlarının temsilcileri ile bir araya getirilerek ifade özgürlüğü alanında hak sahipleri ve yükümlülük sahipleri arasında karşılıklı anlayışın geliştirilmesine katkıda bulunulmuştur.

Yayınlar yolu ile farklı gruplara ulaşılması

Türkçeye çevrilen kitaplar, yayınlar ve broşürler; ilk derece mahkemeleri ve yüksek mahkemelerdeki hâkim ve savcılara, diğer ilgili kamu kurumlarına (T.C. Kamu Denetçiliği Kurumu, Radyo Televizyon Üst Kurulu ve Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu gibi), avukatlara, üniversitelere ve sivil toplum kuruluşlarına ulaştırılmıştır.

İfade özgürlüğü eğitiminin yenilikleri neler?

- Konferans tipi eğitim yerine meslektaş arası eğitimi
- Monolog değil etkileşimli ve iki yönlü iletişim
- Bir yerine iki eğiticinin kolaylaştırıcı rolünü üstlendiği eğitim
- Hikâyenin tek taraflı dayatılması yerine güvenli bir ortamda eleştirel düşünmenin desteklenmesi
- Konu yerine problem odaklı eğitim
- Eğitici yerine katılımcı odaklı eğitim
- Teori yerine uygulamaya yönelik eğitim

YAYINLAR

Türkçeye çevrilen kitaplar

Josep Casadevall., Egbert Myjer., Michael O'Boyle ve Anna Austin (Eds). İfade Özgürlüğü: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Başkanı Nicolas Bratza'ya İthafen Kaleme Alınmış Makaleler. Strazburg: 2012.

Wolfgang Benedek ve Matthias C. Kettemann. İfade Özgürlüğü ve İnternet. Strazburg: 2014.

Yayınlar

İfade Özgürlüğü ile İlgili Türkiye Adalet Akademisi Özel Sayısı. Şubat 2016. Baskı: 25.

İfade Özgürlüğü Üzerine Makaleler: Uluslararası Kapanış Sempozyumu'na Katkı Kitabı. Mart 2017.

Tematik Broşürler

İfade Özgürlüğü / İnternet Özgürlüğü / Gazeteci Güvenliği / Nefret Söylemi

Daha fazla bilgi için Proje'mizin web sitesini ziyaret edebilirsiniz:

<http://ifadeozgurulu.taa.gov.tr/>